

1997. gada jūlijs

* Nr 9.

cena 10 santīmi

Skolas vēstis.

Daudzi matišnieki, kuru īpašumā ir mežs, ir jau saņēmuši vai saņems manis parakstītu vēstuli. Vēstuli ar lūgumu ziedot kokmateriālus sporta zāles grīdas kapitālajam remontam.

Divus gadus, kopš esmu Matišos, šī problēma ir iztirzāta no mutē gan vietējā, gan rajona mērogā. Diemžēl tālāk par runām nav tikts.

Lūgums ziedot - tā nebūt nav pēdējā iespēja, var vēl meklēt citas, taču, cik pūļu un laika tam būs jāvelta, nav zināms. Saskaņā ar Valsts Darba inspekcijas rīkojumu nodarbības sporta zālē aizliegtas jau tagad. Tātad - laika vairs nav.

1934. gadā uzceltā Matišu pamatskolas ēka, kurā Matišu skolēni mācās joprojām, daļēji tika celta par vietējo iedzīvotāju ziedojuumiem un ar to līdzdalību. Jūs teiksit: "Tie bija citi laiki!"

Pirms nepilna gada pēc dažu vecāku iniciatīvas, pašiem strādājot, izveidojām skolā rotālu grupas telpas (ceram tās paplašināt, ja vien kaut kur sameklēsim ... naudu).

Aicinājums ziedot kokmateriālus un tos sagatavot ir tikai iecerētās vērienīgās akcijas daļa. Ja vien nākamajā ziemā īstenosies šī grandiozā projekta pirmais posms - kokmateriālu sagatavošana - pēc tam ne vienam vien būs iespēja piedalīties savas sporta zāles remonta sīkākos un ikdienišķākos darbos.

Ir laiks apzināties, vai mums vajag vai ne sporta zāli, kurai līdzigu tuvākajā apkaimē ir maz. Lai ne sagaidām dienu, kad atkal teiksim: "Redz, kā nolikvidēja!" Matišu pamatskola, arī sporta zāle ir pašvaldības īpašums. Nav īsti vēl zināms, vai pēc administratīvi teritoriālās reformas būsim autonoms pagasts vai tiem iekļauti kāda cita pagasta teritorijā. Vieglāk to būs izdarīt tad, ja būsim bez tā, kas mums vēl pieder. Var jau būt, ka iepriekš minētais izklausās pēc populistiska kliedziena, tomēr ...

... lūdzu visus Matišu iedzīvotājus, arī tos, kam nav nosūtīta vēstule ar lūgumu ziedot, atsaukties aicinājumam:

- 1) ziedot zāģbalķus (egle, diametrā sākot no 20 cm, 5,7 m),
- 2) ar īpašumā esošo meža tehniku piedalīties mežizstrādes darbos un zāģbalķu transportēšanā,
- 3) ļaut Jums piederošā zāģētavā sazāgēt ziedotos zāģbalķus.

Ja esat nolēmuši atsaukties aicinājumam vai gūt papildu informāciju, lūdzu to jautāt man vai pagasta padomes priekšsēdētājam K. Skrastiņa kungam.

Skolēnu un skolas darbinieku vārdā atļaujos teikt paldies cilvēkiem, kuri jau piekrituši piedalīties minētajā projektā:

Varim Rullim (par solījumu ziedot vismaz 16 kubikmetrus zāģbalķu),

Kārlim Skrastiņam (par solījumu ziedot vismaz 16 kubikmetrus zāģbalķu),

Mārim Rullim (par iespēju veikt mežizstrādes darbus),

Edgaram Saikovam (par iespēju sazāgēt ziedotos balķus),

Andrim Krūskopam (par iespēju transportēt ziedotos zāģmateriālus)

Iespējams, ka laikā, līdz šī publikācija būs lasāma vietējā avīzītē, varu teikt paldies vēl kādam. Katrā ziņā jūsu dāsnumus tiks atzīts un novērtēts.

X X X

Kā atgādinājumu sev un jums gribas pateikt dažus vārdus pēc notikušās traģēdijas Talsos. Turklat zinot, ka negadījums noticis cilvēku bezatbildības, ne stihisku apstākļu dēļ. Tas ir licis arī man pārdomāt, cik reāli vai formāli rīkojamies atbilstoši dotajām drošības instrukcijām.

Šajās vasaras dienās, kad bērni lielākoties ir vecāku uzraudzībā, lūdzu pārdomāt, vai viņi neatrodas dzīvībai bīstamās situācijās. Lieki atgādināt tautā zināmo teicienu, ka nelaime nenāk brēkdama.

Skatos, ka bērnu iecienītākā rotālvieta ir nepabeigtās jaunbūves. Bail domāt, kas notiku, ja ... Šādu

“ja” visapkārt ir daudz : ūdenī,uz ceļiem, mežos, u.c. Mans nolūks nav minēt visus iespējamos nelaimes gadījuma veidus, kuros bērns var ciest ikdienā tikai mūsu - pieaugušo - vainas dēļ. Ne aizņemtības, bet mūsu nevēribas, bezatbildības un neieinteresētības dēļ.

Vēlot katrā ģimenē daudz gandarijuma bagātus brīžus
šajā vasarā, Māris Bušmanis

Pagasta padomē.

Matīšu pagasta padomes sēdē 1997.gada 4.jūnijā apstiprināti saistošie noteikumi Nr.1. “Par Matīšu pagasta pašvaldības nodevām”.

I Nodeva par pagasta padomes izsniegtajiem oficiāliem dokumentiem un apliecinātām to kopijām.

1.Nodevas objekts:

- padomes sēžu lēmumu vai protokola kopiju izsniegšana	Ls 1,00
- dokumentu sagatavošana un izsniegšana, lai reģistrētu zemes īpašumu Zemesgrāmatā	Ls 1,50
- izziņas par nekustamā īpašuma piederību	Ls 0,50
- izziņas no pašvaldības arhīva	Ls 1,00

2.Nodevas maksātāji ir fiziskās un juridiskās personas, kuras saņem attiecīgos dokumentus.

3.Nodeva pilnā apjomā tiek iekasēta pirms dokumentu izsniegšanas.

4.Nodeva tiek ieskaitīta pašvaldības budžetā.

Saistošie noteikumi nr.1. reģistrēti Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Pašvaldību lietu pārvaldē 1997.gada 19.jūnijā.

X X X

Matīšu pagasta padomes sēdē 1997.gada 4.jūnijā (protokols nr.5.) pieņemts lēmums “Par maksas pakalpojumiem Matīšu pagasta dzimtsarakstu nodaļā”.

Matīšu pagasta padome nolemj:

1.Noteikt, ka ar 01.07.1997. tiek ieviesti šādi maksas pakalpojumi Matīšu pagasta dzimtsarakstu nodaļā:

- par svinīgu laulības reģistrācijas ceremoniju	Ls 3,00
- par visa veida arhīva izziņu sagatavošanu un izsniegšanu	Ls 1,00
- par iesniegumu vai pieteikuma sagatavošanu un nosūtīšanu (pēc apmeklētāju lūguma) uz citām dzimtsarakstu nodaļām	Ls 0,50

2.Iekasētos līdzekļus par maksas pakalpojumiem ieskaitīt Matīšu pašvaldības budžetā.

X X X

Jo vairāk laimes citiem dod,
Jo vairāk sev tās cilvēks rod.

Ir patīkami apzināties, ka mūsu pagastā dzīvo un strādā cilvēki ar atsaucīgu un dāsnu sirdi. Cilvēki, kuri nedomā tikai par savu labklājību, bet arī par pārējo līdzcilvēku labsajūtu. Kā jau iepriekš rakstījām, šajā gadā liels darbs ieguldīts “Kociņu parka” labiekārtošanā. Šis darbs turpinājās arī jūnija mēnesī. Un tikai pateicoties dažu mūsu pagasta cilvēku atsaucībai, šajā vasarā Matīšu estrādē ir iespējams organizēt atpūtas pasākumus.

Sakām lielu paldies visiem, kuri ziedoja dēļus, lai varētu atjaunot salauztos solus un estrādes jumtu. Paldies z/s “Lelles” - Jānim Lellem, z/s “Strēlnieki” - Armandam Oļeham, z/s “Lauri” - Andai Bahai un zemniekiem Aigaram Ādamsonam.

Tikai ļoti gribas cerēt, ka ieguldītais darbs tiks cienīts un saudzēts.

Pagasta padome un kultūras nams.

Ielūkosimies mūsu novada vēstures lappusēs!

Ar šādu aicinājumu mēs vēlētos uzsākt iepazīstināt pagasta iedzīvotājus ar materiāliem, kas savākti un apkopoti mūsu novadpētniecības muzejā. Šo darbu ar lielu rūpību un ieinteresētību veic skolotāja Aina

Kalniņa.Tiek apzināti mūsu novadnieki,pagasta lauku sētas,cilvēki un dzimtas ,kas tajās dzīvojuši.Pavasarī,kad skolā notika tikšanās dienas,muzejs ieguva interesantu materiālu par mūsu novadnieku,dabas zinātnieku,botāniķi un literātu Kārli Ābeli.Šos materiālus no Austrālijas tikšanās reizē atveda Eduards Silkalns.Publicējam no šī materiālu klāsta Metas Skrastiņas atmiņas par Kārli Ābeli.

Kaimiņu un dzejnieku Kārli Ābeli pieminot.

Ai,Latvija,kur paliek tevis izauklētie dēli?Vecie tēvi apgūlās savā dzimtā zemē, bet dēli mani kaimiņi, kur kurais.Viens nolika galvu Vācijas uzkalniņā,divi citi Sibīrijas taigas sniegā un ceturtais, karstajā Austrālijā.Kurš pārnāks vēl mājās? - Liktenis klusē.Kā dzilnas kliedziens dzimtenes plavā satrauca avīzes ziņa, ka mūsu mīļais kaimiņš Ķinka cietis satiksmes nelaimē, - atrodas nesamaņā un nu jau vairāk kā mēnesi miris.

“Par mani neraudiet,pie Tēva aizeju, kur mūžigs pavasars.Raudiet par sevi, tautu, par briesmām, kas nāks”,saka viņš kādā savā reliģiski noskaņotā dzejolī.Kā lai neraudam, viņš mūsu pagasta dižākais dēls! Bijis karavīrs,Lācplēša ordeņa kavalieris,profesors Latvijas universitātē (arī trimdā),dabas zinātnieks, botāniķis un dzejnieks.Dzimis Bauņu pagasta Ķinkās,5 km attālumā no Matīšiem un Burtnieku ezera, ko viņš tik daudz apdziedājis.Mājas atrodas Matīšu - Alojas lielceļa malā, turpat, 5 minūšu gājienā, ir arī mājas tēva mājas.Abām mājām ābeļdārzi ceļmalā,abām pirtiņas plavmalēs, tā ka sestdienās tām kūpēt bei-dzot, varēja pazīt katru, kas tur ar divi un baltu kreklu padusē iegāja.Kopā mums ziedēja plavas, robež-grāvī plauka pūpoli un dievgotiņas ganījās baltābola plavās.

K.Ābele nāca no vecas latviešu zemnieku cilts, kas saglabājusies cauri kara un mēra gadsimtiem tajās pašās mājās.Viņa vecāki bija dziļi reliģiozi cilvēki.Tēvs kluss, sevī noslēdzies, bija pagastā pērminderis. Māte - čakla audēja, valodīga, laipna, no labi ieredzētas ģimenes.Abi lieli grāmatnieki un bitinieki.Kārlis Ābele ģimenē ir jaunākais, mātei trešais bērns.Viņa vecāki paši mājas neapstrādāja, bet izgraudoja, paši paturot daļu savai vajadzībai.Vasarās tur baltas zosis cilāja spārnus, gāgīnot.Dēls studēja Rīgā, vēlāk papildinājās Vācijā Mārburgas universitātē.Viņa studijas materiāli atbalstīja tēva brālis, skolotājs Rīgā. Mājas agri aizprecējās uz pilsētu.Studēdams Vācijā, no turienes viņš mājās pārveda daudz košumu krūmu un stādu un centās mājas dārzu izdaiļot.Viņa vecāki bija mani krustvecāki, un pie krustmātes ciemoties gāju bieži.Mani interesēja viņu īpati veidotais dārzs.No lielceļa pāri grāvja laipai šaura tacīņa, jaunām trīcošām apstādīta, līkumoti veda gar ziedošiem košuma krūmu puduriem, kuru ziedos sanēja bites.Garas egles rīta pusē deva aizvēju ābelēm un daudziem bišu stropiem.Pie vecās klētiņas dārza stūrī , liepas paēnā, kas arvien smaržoja pēc medus, es bieži satiku krusttēvu, baltu galvu kā Dieva izredzēto , kad mūsmājām vajadzēja bišu dūlāja un sējas režģi nest.Krustmāte mani, arvien pacienājusi ar medu un pankūkām, veda dārzā, savas ziedošās dobes rādīt.”Paaugsties, iesakņosies, iedošu arī tev.”

Apbrīnoju lielo sadraba egli dārza vidū, apkārt zvaigžņveidīgā dobē grupās zvanveidīgi ziedi.Lazdu aizvējā tvīka baltie un violetie bezziedu ceriņi un kādā dārza stūrī dzirdeju balsī skaitām dzejas.
“Tas jau mans dzejnieks”,krustmāte ne bez lepnuma teica, un izvadīja mani cauri dārzā ieaugušai bērzu birztaliņai līdz lielceļam, pieteikdama atnākt atkal.Viņu mājas bija it kā senlaicības gaismas apspīdētas, jo tur koki no sēklas iesējās un auga, tāpat kā biztaliņa.

Ābeles māja bija gaišiem logiem, kaudzēm grāmatu plauktos, orginālvalodās.Pats dzejnieks bija īpatnējs savrupnieks, pabālu apaļu seju, tumši degošām acīm un tumšu vaigu bārdu kā Puškinam.Vasarās staigāja basām kājām un valkāja linu kreklus.

... Gadi un vasaras aizgāja.Gājām ar māsu Rīgā skolās.Mūsu mājās vasarās arvien bija daudz jauniešu, māsīcas un draudzenes no Rīgas.Sanāca arī kaimiņu studenti, un Kārlis Ābele, toreiz jau docents, bija mūsu vidū.Dziedājām dziesmas,braucām kopā korī uz novada dziesmu svētkiem Dikļos,Mazsalacā un Valmierā, skolotāja Jūlija Būmaņa vadībā.Spēlējām pa vakariem teātri Matīšos, iedami 5 km tālu uz mēginājumu.Darba dienās svīdām tēva plavās un tīrumos, apskaudami dzejnieka brīvo klejojumu.

Ābele bija atklāts, sirsnīgs, ar labu humora izjūtu.Vecāki nomira vedeklu nerēdzējusi.Dziļi satriektu dzejnieku redzēju krustmātes bērēs.Sveces jau bija izdzēstas zārka pagalvī, kad viņš vēl ilgi turēja plaukstā mīlās mātes auksto roku, kā sildīdams, kā pateikdamies, un viņa vaigā bija asara, zārka vākam aizkrītot.Pēc krustmātes nāves reti ciemojos Ķinkās.Aizgāju tautās, paliku Rīgā.Arī Ābele aprečējās ar valodnieci Skrastiņu Elzu, arī dzejnieci un viņu ģimenē auga divas meitas un dēls Kārlis Ābele - ģeologs un arī dzejnieks, tagad Austrālijā.Ap 1935.gadu Matīšu pagastā mājas iepirkā Aleksandrs Grīns, tad abus rakstniekus bieži redzēju kopā Ķinkās, spriežot par mēra laikiem Latvijā.Tad Ābele jau bija profesors Latvijas universitātē.Mūsmājās viņš nāca pa tālruni runāt, jo Ķinkās tāda nebija. ***Turpinājums sekos.***

Ir viena diena mūžā dārga,
To māte dāvāja no visas sirds.
Lai pati Laima mūžu sargā,
Lai ilgi vēl šī saule mirdz.

**Sveicam dzīves jubilejās cienījamos
Matišu pagasta pensionārus!**

Liepiņu Andreju	65 gados
Apsīti Ainu	60 gados
Drilli Helēnu	85 gados
Siliņu Maigu	60 gados

2.augustā pl.22.00
Matišu estrādē

Zaļumballe
Spēlēs Andris Skuja

3.augustā pl.11,00
Matišu kapos
Kapu svētki

20.jūlijā pl.10.00
Sporta laukumā
Matišu 15.ceļojošās balvas
izcīņa futbolā

Zināšanai!

**30.augustā Matišu estrādē koncerts. Viesosies grupa
“Emburgas zēni” un Ilmārs Dzenis.**

Matišu estrādē

18.jūlijā pl..19.30

Mazsalacas kultūras nama Drāmas
ansambļa viesizrāde

Emīls Skujenieks

“DIRIĢENTS”

Komēdija 4 cēlienos.

Ieeja Ls 1,00,
pensionāriem Ls 0,70,
skolēniem Ls 0,50

18.jūlijā pl.22.00

Zaļumballe

Spēlē “Pajūgi”

Ieeja Ls 1,00

26.jūlijā pl.17.00

Koncertapvienība “Rīdze” piedāvā

Saldējuma diskoballe

(maziem un lieliem)

ar pārsteigumiem un goda viesiem
Ieeja 1s 0,50

26.jūlijā pl.23.00

Profesionāla

DISKOTĒKA

D.J. Ēriks Balodis

Ieeja Ls 1,20